

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622010261
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4622010261.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD. a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci obžalovaného A. B. pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c/, písmeno e/ Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 28. 08. 2023 sp. zn. TO-1T/56/2022, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 22. 11. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok súdu I. stupňa v celom rozsahu.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B., narodený XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., bez prihlásenia D. E. F. XXXX/X, C., t. č. od 01.02.2022 vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Nitra,

u z n á v a v i n n ý m, ž e :

v bode 1

dňa XX.XX.XXXX E. G. H. XX:XX I. E. C., na D. E. F. XXXX/X E. F. G. X na prízemí po predchádzajúcej slovnej výmene názorov nútil poškodenú - svoju matku J. B., nar. XX.XX.XXXX, aby mu dala peniaze vo výške 300,- Eur, inak ju zabije, následne v byte vypol elektrikú, čoho sa poškodená zľakla a v obave o svoj život a život svojho XX-XXXXXXXXX vnuka ušla s vnukom v náručí von z bytu a zavolala hliadku Mestskej polície, čím týmto konaním vzbudil u poškodenej J. B. obavu o svoj život a zdravie,

t e d a :

v bode 1

iného hrozbou násillia nútil, aby niečo konal a spáchal čin na chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku,

t ý m s p á c h a l :

v bode 1

zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c/, písmeno e/ Trestného zákona.

Z a t o s a m u u k l a d á

ako aj za prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona, z ktorého bol právoplatne uznaný vinným (v bode 2) rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/56/2022 zo dňa 29.03.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/39/2023 zo dňa 06.06.2023:

podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona, nezistiac poľahčuje okolnosti uvedené v § 36 Trestného zákona, zistiac priťažujúce okolnosti uvedené v § 37 písmeno h/, písmeno m/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 5 Trestného zákona, § 41 odsek 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona sa zaraďuje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd I. stupňa“) bol obžalovaný A. B. (ďalej aj ako „obžalovaný“) uznaný vinným v bode 1. zo skutku právne kvalifikovaného ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že:

dňa XX.XX.XXXX E. G. H. XX:XX I. E. C., na D. E. F. XXXX/X E. F. G. X na prízemí po predchádzajúcej slovnej výmene názorov nútil poškodenú - svoju matku J. B., nar. XX.XX.XXXX, aby mu dala peniaze vo výške 300,- Eur, inak ju zabije, následne v byte vypol elektrikú, čoho sa poškodená zľakla a v obave o svoj život a život svojho XX-XXXXXXXXX vnuka ušla s vnukom v náručí von z bytu a zavolała hliadku Mestskej polície, čím týmto konaním vzbudil u poškodenej J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/X, obavu o svoj život a zdravie.

Za to mu bol uložený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., nezistiac poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Tr. zák., zistiac priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák., úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný proti všetkým výrokom, ako aj proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo.

V písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že jeho vina v bode 1. obžaloby nebola preukázaná. Poukázal na to, že Krajský súd v Nitre uznesením pod sp. zn. 2To/39/2023 zo dňa 06. 06. 2023 zrušil pôvodný rozsudok okresného súdu v tejto veci vo výroku o vine pod bodom 1. a celý výrok o treste a vec vrátil súdu I. stupňa, aby ju opätovne prejednal a rozhodol. Následne na ďalších hlavných pojednaniach po zrušení veci poškodená zotrvala v línii svojich predchádzajúcich vyvíňujúcich výpovedí. Napadnutý rozsudok považuje za arbitrárny pre nedostatočnú odôvodnenosť. Absentuje v ňom vyhodnotenie výpovedí poškodenej, najmä prečo považoval súd I. stupňa ako pravdivú jej výpoveď zo dňa 02. 02. 2022. Taktiež má za to, že v rozsudku mali byť citované pasáže výpovedí svedkov, a nie len odkaz na ne. Následne podrobne poukázal na výpovede poškodenej vo veci, ako i na skutočnosť, že na ostatnom hlavnom pojednávaní bola nesprávne zaznamenaná jej výpoveď do zápisnice, resp. jej vyjadrenie k prehratému zvukovo-obrazovému záznamu, ktorú skutočnosť namietal po hlavnom pojednávaní a v dôsledku čoho podal námietku voči protokolácii. Taktiež považoval za procesne nesprávne prevedené odstraňovanie rozporov na hlavných pojednaniach v dňoch 04. 08. 2023 a 28. 08. 2023, keď bol poškodenej prehratý celý záznam, a nie iba sporné pasáže. Súčasne v zápisniciach z uvedených pojednání nie je zaznamenané, ako sa súd I. stupňa vysporiadal s jeho návrhmi na doplnenie dokazovania zo dňa 18. 07. 2023. Namietol ďalej, že v zápisnici z hlavného pojednania nie je uvedené, že obžalovaný súhlasí so zmenou v osobe sudcu a potom súd vykonával dokazovanie odznovu, avšak dôkazy vykonával selektívne, keďže vypočul iba príslušníkov mestskej polície, a nie aj príslušníkov PZ SR. Namietol nadbytočné výsluchy svedkov K. L., F. I. a K. A., ktorí boli vypočúvaní ku skutku pod bodom 2. obžaloby, a nie bodom 1. obžaloby.

Súčasne namietol, že výrok odsudzujúceho rozsudku je nesprávne formulovaný, keďže pôvodný rozsudok vo veci zo dňa 29. 03. 2023 zostal čo do výroku o vine pod bodom 2. obžaloby právoplatný. V odôvodnení odvolania navrhol vykonať ďalšie dôkazy, a to opätovný výsluch poškodenej, prehratie zvukovo - obrazového záznamu z jej výsluchu zo dňa 02. 02. 2022, riadne odstránenie rozporov a všetky

dôkazy uvádzané v jeho žiadosti zo dňa 18. 07. 2023. Na základe uvedeného požiadal, aby bol spod skutku uvedeného pod bodom 1. obžaloby oslobodený.

Poukázal aj na drakonicky uložený trest súdom I. stupňa, ktorý neprihliadol na jeho zdravotný stav, skutočnosť, že pred skutkom riadne pracoval a staral sa o maloleté dieťa. Súčasne súd I. stupňa opomenul uviesť, voči ktorému odsúdeniu ukladal trest postupom podľa § 38 ods. 5 Tr. zák., preto považuje rozsudok aj vo vzťahu k výroku o treste za arbitrárny.

Záverom navrhol zrušiť napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ Tr. por. v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodnúť podľa § 285 písm. a/ Tr. por. tak, že ho spod skutku pod bodom 1. oslobodí a za skutok pod bodom 2. uloží trest v trvaní 1 roka nepodmienečne, alternatívne po zrušení napadnutého rozsudku vec podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vráti súdu I. stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie, alternatívne podľa § 320 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zruší rozsudok a trestné stíhanie preruší podľa § 283 ods. 1 Tr. por. pre jeho závažné onkologické ochorenie.

Verejné zasadnutie krajského súdu o odvolaní obžalovaného sa konalo v neprítomnosti poškodenej.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v celom rozsahu zotrval na písomne podanom odvolaní vrátane jeho dôvodov. Namietol, že krajský súd dňa 10. 10. 2023 vyniesol uznesenie, ktorým napravil protokoláciu súdu I. stupňa z hlavného pojednávania, kde bol zachytený prednes poškodenej k obrazovo-zvukovému záznamu, v dôsledku čoho súd I. stupňa nemal v čase vyhlásenia rozsudku riadne zistený skutkový stav veci a práve konfrontácia poškodenej s prehratým záznamom bola vyhodnotená mimo kontext. Zdôraznil, že o návrhoch obhajoby zo dňa 18. 07. 2023 nebolo súdom I. stupňa rozhodnuté. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nemal návrhy na doplnenie dokazovania pred krajským súdom, zotrval však na všetkých svojich návrhoch na doplnenie dokazovania, ktoré žiadal vykonať pred súdom I. stupňa. V konečnom návrhu žiadal rozhodnúť v súlade s petitom jeho písomného odôvodnenia odvolania.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí zotrval na podanom odvolaní a priklonil sa k slovám svojho obhajcu, nechcel k veci nič viac uviesť.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní uviedla, že odvolanie obžalovaného považuje za nedôvodné, rozsudok súdu I. stupňa za zákonný a správny vo všetkých jeho výrokoch. Nestotožnila sa s názorom obhajoby, že by boli nesprávne vykonané úkony smerujúce k odstráneniu rozporov. Poukázala na to, že súd I. stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal s námietkami obžalovaného, pričom vinu poškodenej mal preukázanú nielen výpoveďou poškodenej, ale aj tromi svedkami, ktorí vypovedali to, čo počuli po príchode na miesto činu. K námietke obžalovaného, že súd I. stupňa nevykonal ďalšie dôkazy a ani o nich nerozhodol, poukázala na zápisnicu z hlavného pojednávania zo dňa 28. 08. 2023, kde obhajca aj obžalovaný konštatovali, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Pokiaľ ide o výrok o treste, tento nepovažovala za neprimeraný. Navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou (obžalovaným) Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 317 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, uvedomujúc si, že na chyby, ktoré neboli v odvolaní vytýkané, prihliada len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetná vec už bola predmetom prieskumnej povinnosti krajského súdu potom, ako bol vo veci vyhlásený prvý rozsudok dňa 29. 03. 2023, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným zo skutkov právne kvalifikovaných v bode 1. ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák., v bode 2. ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j. Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť na skutkových základoch, že: 1/ dňa XX.XX.XXXX E. G. H. XX:XX I. E. C., M. D. E. F. XXXX/X E. F. G. X na K. po predchádzajúcej slovnej výmene názorov nútil poškodenú - svoju matku J. B., nar. XX.XX.XXXX, aby mu dala peniaze vo výške 300,- Eur, inak ju zabije, následne v byte vypol elektrikú, čoho sa poškodená zľakla a v obave o svoj život a život svojho XX-XXXXXXXXX vnuka ušla s vnukom v náručí von z bytu a zavolala hliadku Mestskej polície, čím týmto konaním vzbudil u poškodenej J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/X, obavu o svoj život a zdravie,

2/ dňa XX.XX.XXXX E. G. H. XX.XX I. v C. M. D. E. F. XXXX/X N. F. G. X, ktorý sa nachádza na K. po tom ako bol príslušníkmi Mestskej polície Topoľčany a to K. L., F. I. a K. A. vyzvaný k tomu, aby upustil od svojho protiprávneho konania, pri ktorom sa vyhrážal zabitím svojej matke J. B. a aby zostal na mieste v byte, výzvy príslušníkov Mestskej polície Topoľčany neuposlúchol, rozbehol sa proti zasahujúcej hliadke a vyhrážal sa im zabitím, že jedného z nich určite zabije, ak niekto z nich troch vstúpi do bytu, tak ten prvý určite neprežije, že ak vniknú do bytu, tak ich pozabíja, výzvu príslušníkov Mestskej polície, aby zostal stáť neuposlúchol, pri zatýkaní a zakladaní služobných pút kládol aktívny odpor, pravou nohou sa snažil kopnúť mestského policajta K. L., pričom obžalovaný A. B. bol následne príslušníkmi Mestskej polície Topoľčany dňa 01.02.2022 o 17.05 hod. zadržaný a následne odovzdaný príslušníkom Obvodného oddelenia Policajného zboru Topoľčany, príslušníkom Mestskej polície C. K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., D. O. XXX/XX, F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., P. B. XXXX/XX a K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., F. M. XXXX/X nebolo konaním obžalovaného spôsobené žiadne zranenie.

Za uvedené skutky bol pôvodne obžalovanému uložený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., nezistiac pohľadujúce okolnosti, zistiac prirážajúce okolnosti podľa § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Na podklade odvolania obžalovaného krajský súd uznesením pod sp. zn. 2To/39/2023 zo dňa 06. 06. 2023 zrušil napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o vine v bode 1. a celý výrok o treste a súčasne vec vrátil súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Výrok o vine pod bodom 2. za skutok právne kvalifikovaný ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. tak nadobudol právoplatnosť dňa 06. 06. 2023. Súd I. stupňa mal po vrátení veci doplniť dokazovanie vo vzťahu ku skutku pod bodom 1. a po ich vykonaní tieto riadne vyhodnotiť a odôvodniť.

Po doplnení dokazovania v zmysle intencií krajského súdu, súd I. stupňa opätovne dňa 28. 08. 2023 vo veci rozhodol spôsobom popísaným vyššie. Voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie obžalovaný do všetkých výrokov, ako aj proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo. Krajský súd po preskúmaní predloženého spisu a vykonaní verejného zasadnutia dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu I. stupňa zrušil z dôvodov uvedených v § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. preto, že súd I. stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa dopustí ten, kto iného násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel a spácha taký čin na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. chránenou osobou sa rozumie blízka osoba a osoba vyššieho veku.

Obžalovaný sa vo svojom odvolaní bráni tým, že skutok pod bodom 1. nespáchal, matku žiadnym spôsobom nevydieral, ani sa jej nevyhrážal, pričom namietol hodnotenie dôkazov súdom I. stupňa, najmä výpovede poškodenej a spôsob odstraňovania rozporov pri prehrávaní zvukovo-obrazového záznamu z výpovede poškodenej z 02. 02. 2022. Súčasne namietol, že súd I. stupňa nerozhodol o všetkých jeho návrhoch na doplnenie dokazovania a že mu bol uložený drakonický trest, neprihliadajúc na jeho zdravotný stav a rodinnú situáciu.

Vo vzťahu k obrane obžalovaného je potrebné konštatovať, že po vrátení súdu I. stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie vo vzťahu ku skutku pod bodom 1., tento doplnil dokazovanie, ktoré mu bolo krajským súdom nariadené, rešpektujúc všetky ustanovenia Trestného poriadku pri vykonávaní dôkazov, ako aj pri ich hodnotení a pokiaľ ide o vinu obžalovaného za skutok pod bodom 1., dospel k správnym právnym záverom. Súčasne súd I. stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia správne uviedol, že na základe vykonaného dokazovania je dostatočne preukázané, že skutok uvedený v obžalobe pod bodom 1. sa stal, má znaky žalovaného trestného činu a spáchal ho obžalovaný, a preto ho správne uznal vinným z tohto skutku na skutkových základoch uvedených v napadnutom rozsudku.

Krajský súd po preskúmaní predmetnej veci zistil, rešpektujúc odvolacie námietky obžalovaného, že súd I. stupňa sa nedopustil podstatných chýb konania, ktoré predchádzali napadnutému rozsudku, ktorými by boli porušené ustanovenia Trestného poriadku a práva obžalovaného.

Krajský súd konštatuje vo vzťahu ku skutku pod bodom 1. napadnutého rozsudku, ktorým mal obžalovaný dňa 01. 02. 2022 vydierať svoju matku takým spôsobom, že mal od tejto žiadať vydanie finančnej hotovosti vo výške 300,- eur pod hrozbou násilia, zbitím, ktorý skutok v celom rozsahu popiera, že ustálenie viny obžalovaného bolo správne a podporené vykonanými dôkazmi. Súd I. stupňa po doplnení dokazovania po zrušení a vrátení veci správne ustálil vinu obžalovaného za tento skutok, ktorú oprel v odvodnení svojho rozhodnutia najmä o výpoveď poškodenej J. B. z prípravného konania zo dňa 02. 02. 2022 po vznesení obvinenia, ktorú výpoveď na hlavnom pojednávaní oboznámil jej prečítaním. Keďže poškodená následne tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavných pojednávaniach vypovedala v rozpore s pôvodnou výpoveďou, boli na hlavnom pojednávaní odstraňované rozpory a súčasne bol prehratý zvukovo-obrazový záznam z jej výpovede, ku ktorému sa vyjadrila. Napriek odvolacím námietkam obžalovaného, krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že rozpory boli odstraňované procesne správne, keďže krajský súd nariadil súdu I. stupňa oboznámiť celý obsah pôvodnej výpovede poškodenej a tento tiež prehrať pred poškodenou a s týmto ju konfrontovať.

Správne súd I. stupňa pri ustaľovaní viny obžalovaného prihliadol na výpoveď poškodenej z prípravného konania zo dňa 02. 02. 2022, na ktorú je možné prihliadať, keďže bola v prípravnom konaní vykonaná procesne správne po riadnom zákonom poučení poškodenej, výpoveď bola zaznamenaná na technickom zariadení určenom na prenos zvuku a obrazu a bola vypočutá v prítomnosti psychológa.

Správne tiež súd I. stupňa vyhodnotil túto výpoveď za smerodajnú, na rozdiel od ďalších výpovedí poškodenej, keďže túto výpoveď učinila bezprostredne po spáchaní skutku obžalovaným, kde podrobne vypovedala a popísala priebeh skutku, ako i všetko, čo mu predchádzalo, vrátane fyzického násilia spočívajúceho v rozbíjaní zariadenia domu a kopaní do dverí. Viackrát vo výpovedi zopakovala (čl. 66 až 72 vyšetrovacieho spisu), že obžalovaný od nej žiadal sumu vo výške 300,- eur pod hrozbou násilia. Doslova poškodená uviedla, že žiadal od nej peniaze, tých 300,- eur, lebo ju zabije, na čo vzala vnuka, vybehla von a zavolala políciu. Aj po príchode polície obžalovaný vykrikoval, čo príslušníci polície počuli, že ju aj tak zabije. Na otázky vyšetrovateľky poškodená odpovedala, že jej obžalovaný uvádzal „dáš mi tí peňáze, lebo ťa potom zabijem a budeš vidieť, čo dorobím“.

Súd I. stupňa tiež správne prihliadol na výpovede svedkov - príslušníkov polície K. L., F. I. a K. A., ktorí vypovedali o okolnostiach, ktoré priamo vnímali svojimi zmyslami, keď sa dostavili na miesto činu a počuli, ako sa obžalovaný poškodenej vyhrážal slovami, že ju zabije, zareže ako sviňu, na čom zotrvali aj po ich vypočutí zo zrušení a vrátení veci. V kontexte týchto výpovedí potom správne bola vyhodnotená výpoveď poškodenej z prípravného konania zo dňa 02. 02. 2022, na rozdiel od ostatných jej výpovedí, ako pravdivá. Jej neskoršie výpovede súd I. stupňa, ako aj krajský súd, vyhodnotil ako vykonané v snahe napomôcť obžalovanému, ktorý bol medzičasom vzatý do väzby za tento skutok.

Ani skutočnosť, že súd I. stupňa nesprávne zaprotokoloval na hlavnom K. dňa 28. 08. 2023 slová poškodenej, ktorá sa vyjadrovala k prehratému obrazovo-zvukovému záznamu z jej výpovede zo dňa 02. 02. 2022, nie sú smerodajné, pretože z jej prejavu na hlavnom pojednávaní bola zrejmá vyššie uvedená snaha napomáhať obžalovanému a neochota sa viac k veci vyjadrovať. Preto nie je možné konštatovať, že by súd I. stupňa dňa 28. 08. 2023 rozhodol na podklade nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď nesprávne N. stanovisko poškodenej k prehratému obrazovo-zvukovému záznamu.

Vo vzťahu k výpovediam svedkov Q. R. a A. S. T. v časti, keď vypovedali ku skutku pod bodom 1., krajský súd konštatuje, že na tieto neprihliadal, keďže svedkovia vypovedali iba to, čo im uviedli buď na mieste činu prítomní príslušníci polície alebo poškodená. Krajský súd zdôrazňuje, že príslušníci polície nesmú byť vypočúvaní vo vzťahu k tomu, čo ku skutku uviedli jednotlivé osoby pri vykonávaní služobných úkonov a čo nevnímali svojimi zmyslami. Ich vyjadrenia teda k tomu, čo mala uviesť poškodená na mieste činu, sú neprijateľné a nezákonné, keďže obchádzajú ustanovenia Trestného poriadku o vedení dokazovania a neprípustne nahrádzajú výpovede osôb, ktoré spáchanie skutku alebo páchatel'a videli alebo inak vnímali.

Na základe vyššie uvedeného bol obžalovaný zo skutku pod bodom 1. usvedčený nielen výpoveďou poškodenej, ale i svedkov K. L., F. I. a K. A., ktorých, napriek námietkam obžalovaného, bolo potrebné vypočuť, keďže po dostavení sa na miesto činu priamo vnímali konanie obžalovaného voči poškodenej.

K odvolacej námietke obžalovaného, že v odôvodnení napadnutého rozsudku mali byť citované konkrétne pasáže z výpovedí svedkov a poškodenej, krajský súd uvádza, že to nie je potrebné. Postačí poukázať na jednotlivé dôkazy a skutočnosti, ktorými je obžalovaný na podklade týchto dôkazov usvedčený, z ktorého dôvodu nepovažuje krajský súd napadnutý rozsudok za arbitrárny, poukazujúc aj na znenie § 168 Tr. por. Pokiaľ ide o jednotlivé pasáže výpovede poškodenej, na ktoré podrobne poukázal vo svojom odvolaní obžalovaný, krajský súd konštatuje, že tieto sú mu známe zo spisu a že tieto si vložil vo svojom prospech.

K tvrdeniu obžalovaného, že v zápisnici z hlavného pojednávania zo dňa 04. 08. 2023 po zmene samosudcu nie je uvedené či súhlasil so zmenou zákonného sudcu a ako bude v ďalšom vykonávané dokazovanie, je potrebné uviesť, že napriek skutočnosti, že toto nie je výslovne zapísané v zápisnici z hlavného pojednávania (čl. 786), jednoznačne zo zápisnice vyplýva, že bolo vykonané dokazovanie od začiatku vrátane prednesenia obžaloby, v dôsledku čoho nedošlo k porušeniu práv obžalovaného a dokazovanie bolo vykonané komplexne k celému skutku pod bodom 1., a nie selektívne, ako uvádzal obžalovaný.

Pokiaľ ide o návrhy na doplnenie dokazovania obžalovaného, resp. jeho námietku, že o jeho písomných návrhoch na vykonanie dokazovania zo dňa 18. 07. 2023 doručených súdu I. stupňa dňa 20. 07. 2023, zažurnalizovaných na č. I. 763 nebolo na hlavnom pojednávaní rozhodnuté, krajský súd konštatuje, že súd I. stupňa dopytoval obžalovaného po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní dňa 28. 08. 2023, na čo obžalovaný ako aj jeho obhajca výslovne uviedli, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania (č. I. 809). Z tohto dôvodu nebol žiadny zákonný podklad na to, aby súd I. stupňa rozhodoval o skôr podaných návrhoch na vykonanie dôkazov, na ktorých na ostatnom hlavnom pojednávaní obžalovaný netrval a ani po skončení pojednávania v tejto časti nenamietal znenie zápisnice a ani neskôr nenamietal, že by túto skutočnosť súd I. stupňa opomenul zapísať. Aj pred krajským súdom na verejnom zasadnutí sa obžalovaný spolu s obhajcom domáhali vykonania návrhov na doplnenie dokazovania zaznamenaných v písomnom návrhu zo dňa 18. 07. 2023, avšak tieto žiadali vykonať pred Okresným súdom Nitra po zrušení a vrátení veci. Z tohto dôvodu nemal ani krajský súd potrebu o týchto návrhoch samostatne rozhodovať.

Nad rámec vyššie uvedeného však krajský súd k jednotlivým návrhom na vykonanie dokazovania z 18. 07. 2023 uvádza nasledovné:

- k požiadavke obžalovaného na zabezpečenie výpisu z účtu o zostatku finančných prostriedkov ku dňu 01. 02. 2022, táto nebola vzhľadom na ostatné vykonané dôkazy potrebná;
- k žiadosti predvolať a vypočuť znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia A. R. S. je potrebné konštatovať, že na hlavnom pojednávaní dňa 04. 08. 2023 od tohto návrhu upustil (č. I. 802);
- k návrhu na vypočutie znalca z odboru zdravotníctvo a farmácie, odvetvie psychiatria MUDr. Eduarda Višňovského, krajský súd konštatuje, že o tom nebolo potrebné rozhodovať, keďže na hlavnom pojednávaní dňa 04. 08. 2023 dal súhlas na čítanie jeho znaleckého posudku (č. I. 800);
- k požiadavkám na vyšetrovanie duševného stavu obžalovaného ako i poškodenej znalcami z odboru psychiatria a psychológia nebol zistený žiadny podklad, pričom pri obžalovanom je potrebné tiež uviesť, že na jeho osobu bol vypracovaný znalecký posudok v tomto smere a ani krajský súd nezistil potrebu ho doplniť;
- k návrhu na vypočutie svedkyne A. A. uvádza, že tohto návrhu na doplnenie dokazovania sa výslovne obžalovaný vzdal na hlavnom pojednávaní dňa 04. 08. 2023 (č. I. 802);
- k návrhu na pribratie znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie pneumológia a fizeológia vo vzťahu k posúdeniu primeranosti trestu vzhľadom na zdravotný stav obžalovaného, krajský súd taktiež nezistil dôvod na vykonanie takéhoto dôkazu, keďže z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že by jeho zdravotný stav mohol byť nezlučiteľný s výkonom trestu;
- k návrhom na zabezpečenie zvukového záznamu rozhovoru poškodených mestských policajtov so stálou službou OO PZ Topoľčany, ďalej rozhovoru policajtov R. a T. so stálou službou OO PZ Topoľčany a hovoru poškodenej na mestskú políciu, tieto krajský súd s ohľadom na vykonané dôkazy nepovažuje za potrebné.

Na základe vyššie uvedeného, krajský súd konštatuje, že skutok pod bodom 1. sa stal, bol správne právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák., keďže bolo preukázané, že obžalovaný poškodenú hrozbou násillia nútil vydať finančnú hotovosť 300,- eur, čin spáchal na chránenej osobe – osobe blízkej (jeho matke) s poukazom na ustanovenie § 127 ods. 4, ods. 5 Tr. zák. a súčasne na osobe vyššieho veku s poukazom na § 127 ods. 3 Tr. zák., keďže poškodená mala v čase spáchania skutku 68 rokov.

Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že ani procesným postupom súdu I. stupňa neboli pri vykonávaní dokazovania vo vzťahu ku skutku pod bodom 1. porušené jednotlivé ustanovenia Trestného poriadku. Napriek tomu však krajský súd považoval za potrebné zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu, keďže súd I. stupňa dôsledne neprihliadol pri svojom rozhodnutí na znenie § 166 Trestného poriadku, v dôsledku čoho je teda nutné konštatovať, že sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Podľa § 166 Tr. por. súd, ktorý rozhoduje znovu vo veci, v ktorej skorší rozsudok bol na základe odvolania, dovolania alebo návrhu na obnovu zrušený len čiastočne, uvedie v novom rozsudku iba tie výroky, pre ktoré o veci znovu rozhoduje. Na súvislosť týchto výrokov s výrokmi, v ktorých zostal skorší rozsudok nedotknutý, pritom poukáže.

V dôsledku skutočnosti, že súd I. stupňa nepostupoval dôsledne v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a nepoukázal pri vyhlásení svojho rozsudku dňa 28. 08. 2023 na svoj predchádzajúci rozsudok vo veci zo dňa 29. 03. 2023, ktorý zostal v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/39/2023 dňa 06. 06 2023, právoplatný v časti výroku o vine za skutok pod bodom 2., bolo potrebné, aby krajský súd túto skutočnosť napravil. Preto krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok súdu I. stupňa v celom rozsahu a súčasne podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol tak, že prevzal celý výrok o vine napadnutého rozsudku z dôvodu jeho správnosti, vrátane právnej vety a právnej kvalifikácie a obžalovanému uložil trest aj za prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., z ktorého bol právoplatne uznaný vinným skorším rozsudkom.

Pokiaľ ide o osobné pomery obžalovaného, tento bol v minulosti šesťkrát súdne trestaný (z odsúdení, na ktoré možno prihliadnuť), a to:

- Okresným súdom Nitra sp. zn. 5T/91/2002 dňa 09. 12. 2002 pre trestný čin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov, ktorý vykonal dňa 31. 01. 2006;
- trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/69/2005 podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov, ktorý vykonal dňa 28. 09. 2005;
- rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/26/2007 zo dňa 02. 05. 2007 právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7To/20/2007 dňa 11. 10. 2007, ktorým mu bol uložený pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a, písm. b/ Tr. zák. a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 4 mesiace, ktorý vykonal dňa 23. 07. 2013, pričom bol zrušený výrok o treste rozsudku sp. zn. 2T/26/2007;
- rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/41/2014 zo dňa 04. 06. 2014 právoplatným dňa 20. 06. 2014 pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok a 4 mesiace, ktorý vykonal dňa 09. 06. 2015;
- naposledy rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/110/2016 zo dňa 22. 03. 2017 právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/25/2017 dňa 25. 05. 2017 pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. a § 360 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok a 4 mesiace, ktorý vykonal dňa 13. 11. 2017.

Z výpisu z Centrálnej evidencie správnych deliktov a správnych priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vyplýva, že bol doposiaľ 8x priestupkovo prejednávaný, z toho 7x za priestupok

proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 zákona o priestupkoch, pričom väčšinou sa týchto dopustil voči poškodenej matke J. B..

Krajský súd preskúmal v dôsledku podaného odvolania aj výrok o treste a zistil, že súd I. stupňa pri ukladaní trestu nepochybil, s výnimkou opomenutia uvedenia skutočnosti, že trest ukladá aj za prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák., z ktorého bol právoplatne uznaný vinným (v bode 2.) rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/56/2022 zo dňa 29. 03. 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/39/2023 dňa 06. 06. 2023.

Pri rozhodovaní o treste vychádzal odvolací súd zo základných zásad pre ukládanie trestov uvedených v § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, a aby trest zároveň vyjadril morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Súčasne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery odvolací súd prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Krajský súd, rovnako ako súd I. stupňa, nevzhladol u obžalovaného žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Tr. zák., zistil dve priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zák. (keď svojím protiprávnym konaním naplnil skutkové podstaty dvoch trestných činov podľa § 189 Tr. zák. a § 324 Tr. zák.), § 37 písm. m/ Tr. zák. (keď prihliadol na jeho predchádzajúce odsúdenia Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 3T/69/2005, sp. zn. 2T/26/2007, sp. zn. 1T/41/2014 a 2T/110/2016 za skutky spáchané pred prejednávanej skutkom). Súčasne u obžalovaného vzhľadom na to, že prejednávanej skutok spáchal napriek tomu, že už bol v minulosti právoplatne odsúdený za zločin v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 5T/91/2002, a to za trestný čin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 12. 2005, pričom vychádzajúc z trestnej sadzby uvedenej v § 234 ods. 1 tohto Trestného zákona je nutné uvedený trestný čin kvalifikovať podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ako zločin. Súčasne krajský súd prihliadol na jeho predchádzajúce odsúdenie za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 2T/148/2007.

Preto mu ukladal, zhodne ako súd I. stupňa v napadnutom rozsudku, úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. vychádzajúc z trestnej sadzby najprísnejšie trestnej (§ 189 ods. 2 Tr. zák.), po úprave trestnej sadzby uvedenej v § 189 ods. 2 Tr. zák. 4 až 10 rokov, postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., t. j. zvýšiac dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, takže pri ukladaní trestu vychádzal z trestnej sadzby 7 až 10 rokov. Je pravdou, že takýmto spôsobom ukladal trest obžalovanému aj súd I. stupňa, avšak tento opomenul v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť, z akého dôvodu ukladal obžalovanému trest postupom podľa § 38 ods. 5, keď neuviedol, vo vzťahu k akému odsúdeniu v minulosti takto postupoval.

Krajský súd ukladal obžalovanému trest s ohľadom na jeho predchádzajúci život, opakované páchanie majetkovej a násilnej trestnej činnosti v pomerne krátkych lehotách za sebou, a to napriek predchádzajúcim vykonaným nepodmienečným trestom odňatia slobody. S poukazom na skutočnosť, že sa v minulosti opakovane dopúšťal protiprávnej činnosti aj menšej spoločenskej nebezpečnosti naplňajúcej znaky priestupkov, a to aj voči svojej matke poškodenej J. B. nebolo možné u neho aplikovať ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. a konštatovať, že by použitie § 38 ods. 5 Tr. zák. bolo v jeho prípade neprimerane prísne. Súčasne krajský súd nevzhladol žiadne dôvody na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby postupom podľa § 39 Tr. zák.

Na základe vyššie uvádzaných skutočností krajský súd uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, t. j. na samej dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, ktorý považoval za dostatočný a primeraný poukazujúc najmä na zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu polovicu, a preto napriek jeho trestnej minulosti postačí na jeho nápravu trest na samej dolnej hranici. Krajský súd prihliadol tiež aj na to, že od spáchania posledného skutku v minulosti uplynula doba 5 rokov. Takto uložený trest považuje krajský súd aj z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie za primeraný, spravodlivý a dostatočný, v žiadnom prípade nie drakonický, ako namietal obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu k trestu a skutočnosti, že súd I. stupňa pri jeho výmere neprihliadol na jeho zdravotný stav a predloženú zdravotnú dokumentáciu (č. I. 604 až 610), krajský súd konštatuje, že ani z prepúšťacej správy obžalovaného zo dňa 13. 03. 2023, kde má konštatovaný hamartóm pulmonum, bronchiolitídu, chronický nikotinizmu, abúzu z alkoholu a psychotropných látok minulosti, adaptačnú poruchu, hepatitídu B a C po liečbe, obezitu, nefrotiliázu v adolescencii, nezistil, že by sa jednalo o také poruchy zdravia, ktoré by vylučovali jeho výkon trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody, a pre ktoré by mu mal byť prípadne mimoriadne znížený trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, zdôrazňujúc v tejto súvislosti najmä jeho trestnú minulosť, opakované páchanie zločinov, ako i hrubé násilie naplňajúce znaky priestupkov, ktorých sa dopúšťal práve voči poškodenej matke.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody, krajský súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, kedy naposledy vykonal trest odňatia slobody dňa 13. 11. 2017, uložený mu Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 2T/110/2016.

Odvolací súd z vyššie uvádzaných dôvodov postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a rozhodol vo veci sám tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku, keďže na to boli splnené zákonné podmienky v zmysle ust. § 322 ods. 3 Tr. por. Na záver krajský súd konštatuje, že nezistil zákonné dôvody na postup podľa § 285 Tr. por., prípadne na postup podľa § 320 ods. 1 písm. d/ Tr. por. a § 283 ods. 1 Tr. por., ako to navrhoval obžalovaný v písomnom petite svojho odvolania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.